Gemeente
Amsterdam

Parlevinker/ Fokkemast

Bijlage 2: Beeldkwaliteit

Stedenbouwkundig plan

20 JUNI 2023

Gemeente Amsterdam

Colofon:

Titel: Stedenbouwkundig Plan Fokkemast-Parlevinker - bijlage 2: beeldkwaliteit

Opdrachtgever: Grond en Ontwikkeling
Team GO Noord

Versie: versie voor bestuurlijke besluitvorming

Projectteam Banne Noord:
Projectmanagement; Giso Lommers
Ruimte en Duurzaamheid: Gerard Kwakkenbos, Ingeborg Wannags, Timo Banning
Grond en Ontwikkeling: Pieter Vermeulen
Stadsdeel Noord: Anita Jansen

Beelden: SVP en Gemeente Amsterdam, tenzij anders vermeld

Layout: Studio Vinke

Inhoudsopgave

1. Beeldkwaliteit 4
1.1. Inleiding 4
2. Stedenbouwkundige opzet 5
2.1. Huidige stedenbouwkundige opzet 5
2.2. Versterken groenstructuur 6
2.3. Maat en schaal van de clusters 7
2.4. Cluster en plein: 8
3. Architectuur Cluster Fokkemast 9
3.1. Eenheid verankerd in de omgeving 9
3.2. Banne-maat 10
3.3. Doorkijken 11
3.4. Aansluiting op de openbare ruimte 12
3.5. Materiaal en kleur 15
3.6. Sculpturele massa 18
3.7. Bebouwde hoeken 19
3.8. Balkons en galerijen 20
3.9. Gevelindeling 22
3.10. Groen en natuurinclusief 24
3.11. De vijfde gevel 26
4. Architectuur Parlevinkerplein 28
4.1. Hart van Banne Noord 28
4.2. Kleurrijk en divers 29
4.3. Verbonden en levendig 30
4.4. Verticale geleding 31
4.5. Aansluiting op het park 32
4.6. De Vier Windstreken 33
5. Openbare ruimte 34
5.1. Parlevinkerplein 34
5.2. Verbinding met de omgeving 36
5.3. Straten 37

1. Beeldkwaliteit

1.1. Inleiding

In dit Beeldkwaliteitsplan is aangegeven op welke wijze de beoogde eenheid en herkenbaarheid van het nieuwe cluster architectonisch kan worden bereikt en op welke wijze de bebouwing aan het Parlevinkerplein op elkaar kan worden afgestemd.

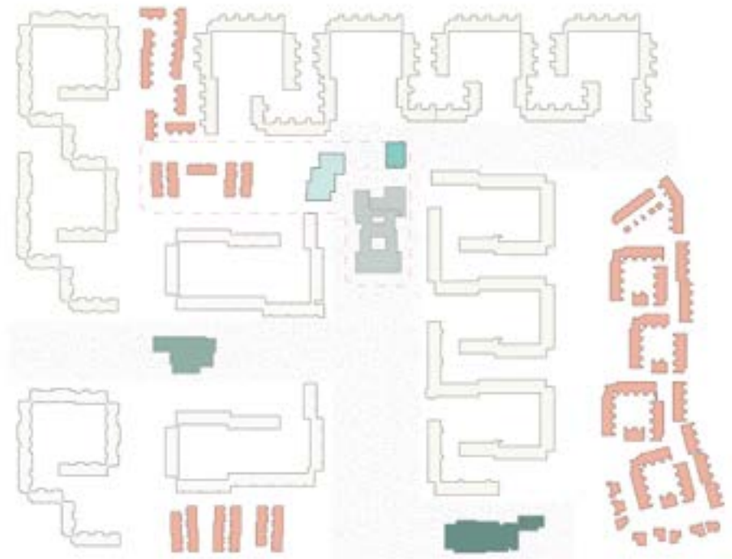
Het Stedenbouwkundig Plan Parlevinker/ Fokkemast is de eerste transformatie in Banne Noord sinds de bouw van de wijk eind jaren ’70. Hoewel de wijk, noch de bebouwing, een beschermde status heeft is uitgebreid onderzocht op welke wijze deze -en toekomstige- transformaties aan kunnen sluiten op de ruimtelijke en architectonische kenmerken van deze wijk. Vanuit deze kenmerken is gekozen voor het toevoegen van een nieuw, vijfde cluster op deze locatie, waarin -in aansluiting op de bestaande variatie- de overgang tussen de ‘groene’ zijde en de ‘rode’ zijde van de woningen op eigentijdse wijze wordt uitgewerkt. Voor het Parlevinkerplein wordt gestreefd naar versterking van de pleinkwaliteit, stedenbouwkundig door de bestaande amorfe vorm op te heffen en architectonisch door de pleingevels op elkaar af te stemmen.

Dit beeldkwaliteitsplan sluit aan op de plankaart en inhoud van het Stedenbouwkundig Plan, maar ook op de uitgangspunten van het Beeldkwaliteitsplan voor heel Banne Noord, waarin de meer algemene uitgangspunten zijn geformuleerd voor toekomstige ontwikkelingen in Banne Noord, zowel ten aanzien van mogelijke transformaties als ten aanzien van de inrichting van de openbare ruimte. Daarnaast vormt het Beeldkwaliteitsplan Parlevinker ook de basis voor de coördinaten en contouren van de bouwenveloppen voor de toekomstige bouwblokken in het plangebied, inclusief de moskeelocatie en de transformatieruimte voor De Vier Windstreken.

Het Beeldkwaliteitsplan voor heel Banne Noord biedt ruimte voor het toevoegen van woningen en/of voorzieningen op een beperkt aantal locaties binnen de bestaande structuur van de wijk, waardoor de bestaande ruimtelijke kenmerken en het groene karakter ook in de toekomst herkenbaar blijven. De kenmerkende clusterstructuur van de wijk vormt de basis voor de nieuwe bebouwing, waaraan een nieuwe tijdlaag kan worden toegevoegd. De nieuwe clusters sluiten aan op de massa en geleding van de bestaande clusters, maar bieden ook ruimte voor het toevoegen van een beperkt aantal torenvolumes van ca. 30 meter hoog. Met deze contrasterende hoogte blijft de bestaande structuur herkenbaar, maar ontstaat ook een aantal oriëntatiepunten in Banne Noord die momenteel volledig ontbreken.

2. Stedenbouwkundige opzet

2.1. Huidige stedenbouwkundige opzet

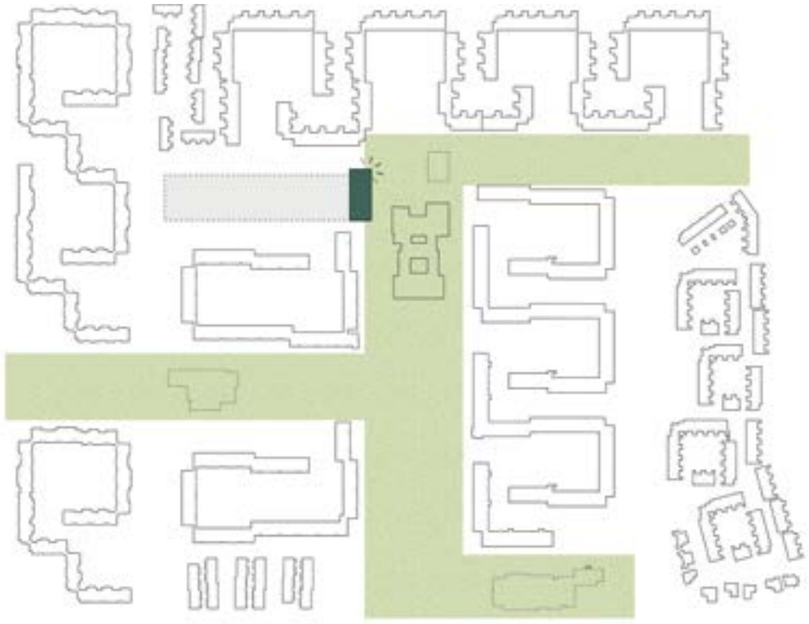

De bestaande stedenbouwkundige opzet van de Banne wordt gedomineerd door clusters van meanderende bouwblokken. Tussen deze blokken ligt een groot openbaar groengebied met daarin een aantal solitairen met een sociaal maatschappelijke functie. Het Parlevinkerplein vormt het centrum, met daarom heen een aantal gebouwen met een eigen uitstraling.

Ook liggen er in de wijk een aantal kleinere ‘enclaves’; kleinere clusters met woonbebouwing in een afwijkende schaal en typologie: grondgebonden woningen in één of twee lagen, deels met kap.

Bij de actuele verdichtsopgave zijn een aantal van deze laagbouw-clusters in beeld gekomen voor vervanging, zoals de seniorenwoningen aan de Fokkemast.

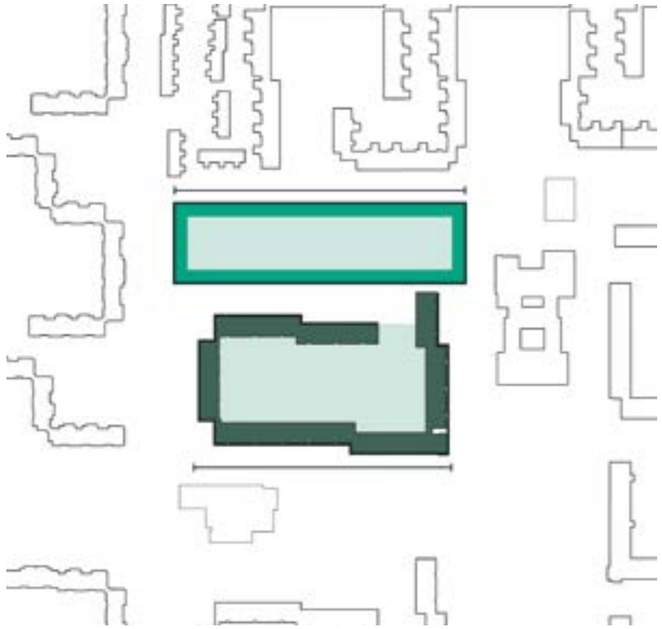
2.2. Versterken groenstructuur

Het stedenbouwkundig plan gaat uit van het versterken en verduidelijken van de bestaande groenstructuur. De nieuwbouw krijgt een duidelijke ‘kop’, die het park duidelijk begrenst en de nieuwbouw een adres geeft aan het park.

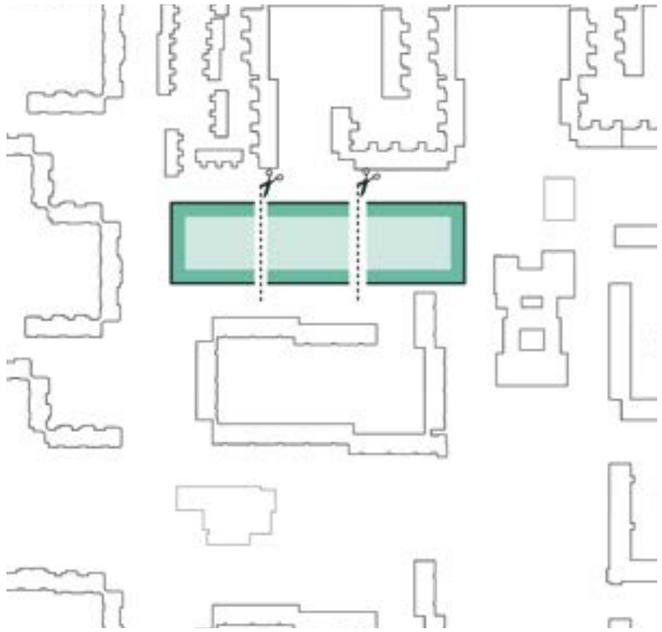
2.3. Maat en schaal van de clusters

Maat van de clusters:
De nieuwbouw aan de Fokkemast sluit aan op de grote schaal van de meanderende blokken zoals het Zeevaarthof.

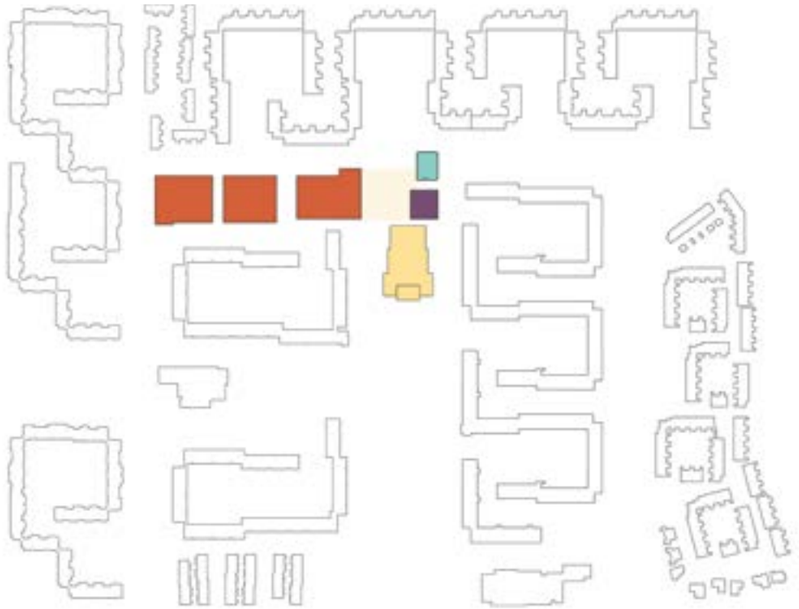

Schaal van de clusters:
Het ritme van de bestaande meanderende blokken wordt herkenbaar gemaakt in de nieuwe opzet.

De lengte van de bestaande bebouwing wordt gebroken door verspringingen in de volumes. Hierdoor ontstaan kleinere herkenbare eenheden. Door een driedeling van de bouwmassa sluit de nieuwbouw aan op deze kleinere schaal.

2.4. Cluster en plein:

Eenheid en verschil:
Er wordt een nieuwe laag aan de stad toegevoegd, die voortborduurt op de eigenschappen en kwaliteiten van Banne-Noord.

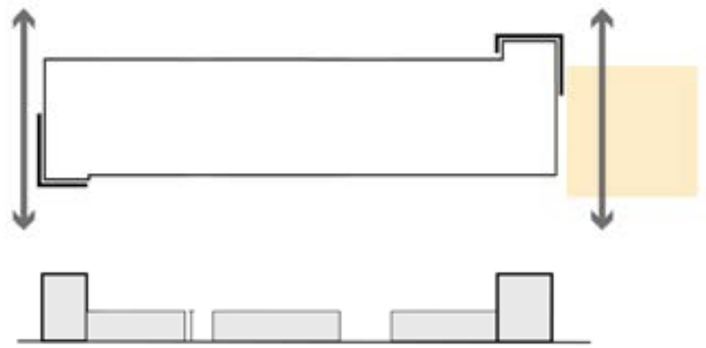
Aan de Fokkemast een cluster woongebouwen met een eigen typologie en karakter, die in schaal en maat zijn afgestemd op de bestaande clusters. In het Parlevinkerpark het vernieuwde Parlevinkerplein, omgeven door een aantal gebouwen met een sociaal maatschappelijke functie en een eigen gezicht..

3. Architectuur Cluster Fokkemast

3.1. Eenheid verankerd in de omgeving

eenheid

2 accenten

De bebouwing aan de Fokkemast vormt een nieuw cluster in Banne Noord, een eenheid met een herkenbare uitstraling. Het cluster wordt in zijn omgeving verankerd door twee hoogteaccenten van 10 lagen aan de uiteinden ervan.

In Banne-Noord lijken door de herhaling van de bouwblokken met de zelfde vorm en uitstraling veel plekken op elkaar. Door het toevoegen van de hoogteaccenten zal het in de toekomst makkelijker zijn om zich te oriënteren. Het zuid-oostelijke accent markeert het Parlevinkerplein, het noord-westelijke accent markeert de toegang naar het plein vanaf de ringweg die de wijk ontsluit, de Westerlengte.

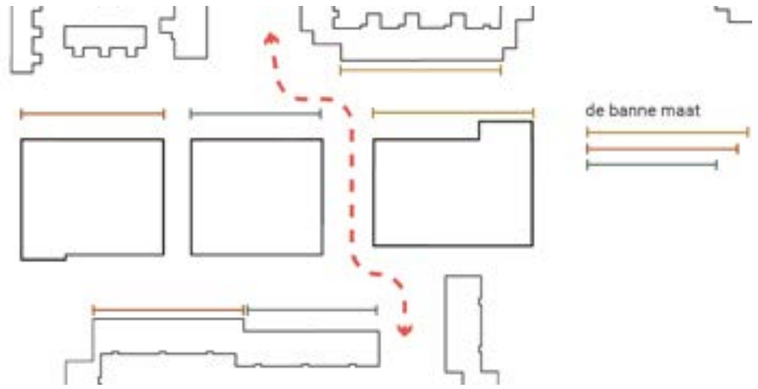
Regels:

- 2 hoogte-accenten van max. 10 bouwlagen aan beide uiteinden

3.2. Banne-maat

verspringende volumes

De Banne maat

De bebouwing aan de Fokkemast vormt een nieuw cluster in Banne Noord, een eenheid met een herkenbare uitstraling. Het cluster wordt in zijn omgeving verankerd door twee hoogteaccenten van 10 lagen aan de uiteinden ervan.

In Banne-Noord lijken door de herhaling van de bouwblokken met de zelfde vorm en uitstraling veel plekken op elkaar. Door het toevoegen van de hoogteaccenten zal het in de toekomst makkelijker zijn om zich te oriënteren. Het zuid-oostelijke accent markeert het Parlevinkerplein, het noord-westelijke accent markeert de toegang naar het plein vanaf de ringweg die de wijk ontsluit, de Westerlengte.

Regels:

- maximale hoogte 4 lagen op half-verdiepte (parkeer)laag, totaal 4,5 lagen
- minimale hoogte 3 lagen

3.3. Doorkijken

doorzichten

doorzichten

Een ander kenmerk van de bestaande woonblokken zijn de doorzichten en lange zichtlijnen; de omsloten (binnen)ruimte is verbonden met het openbare groen in het hart van de wijk.

In het nieuwe cluster worden in de noord- en zuidgevels van de bouwblokken doorkijkjes opgenomen, zodanig dat groene openbare ruimte verbonden wordt met het groene binnenhof van het blok. Zo wordt tevens vermeden dat er een lange doorgande straatwand ontstaat aan de Fokkemast en Zeevaart. Deze doorzichten lopen over de volledige gebouwhoogte, en worden zo nodig op de begane grond afgesloten middels goed vormgegeven hekken. Trappenhuizen kunnen, indien transparant uitgevoerd ook deze doorzichten bieden.

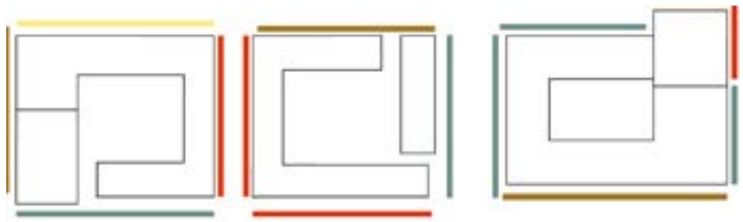
Regels:

- per blok meerdere doorkijken over de volledige gebouwhoogte in de noord- en/of zuidgevels van het blok
- de doorkijken zijn zodanig geplaatst, dat ze groene openbare ruimte verbinden met de groene binnenhoven
- afschermingen uit glas (bijv. trappenhuis) of vormgegeven hekwerken

3.4. Aansluiting op de openbare ruimte

schuttingenwereld

per zijde verschillende overgangen privé-openbaar

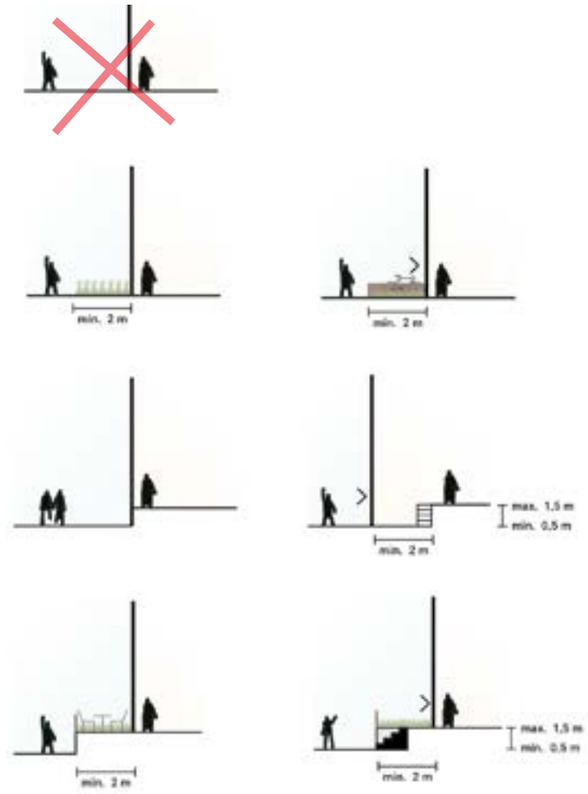
De aansluiting van de gebouwen op de openbare ruimte is belangrijk, mede ingegeven door de huidige situatie waarbij bewoners bijvoorbeeld schuttingen aanbrengen om meer privacy in de woning en de bijbehorende buitenruimte te krijgen.

Afhankelijk van de situatie of oriëntatie moet een goede overgangszone worden gecreëerd tussen het privédomein en de openbare ruimte, ook passend bij de diverse woningtypologiën. Per bouwblok zal per zijde, een van de andere zijdes afwijkende aansluiting op de omgeving worden gerealiseerd. Deze speelt in op de specifieke kwaliteiten zoals oriëntatie en het karakter van de aangrenzende openbare ruimte van de zijde.

Regels:

- Aansluiting op het maaiveld varieert per zijde van het bouwblok, afgestemd op oriëntatie en karakter van de openbare ruimte

In de nieuwe woonblokken wordt de afbakening van de domeinen openbaar versus privé duidelijk vormgegeven. Ofwel door middel van een margestrook, ofwel door middel van hoogteverschil wordt een goede balans gemaakt tussen openbaar en privé.

Regels:

- bij een gelijkvloerse aansluiting van het gebouw op de openbare ruimte wordt een margestrook van minimaal 2 meter diep ingezet.
- de margestrook wordt uitgevoerd met groen en zo min mogelijk verharding
- indien de margestroook bestaat uit privé buitenruimtes zijn afscheidingen naar de buren duidelijk vormgegeven
- indien de margestroook collectief gebeid is, wordt deze beplant met kwalitatief hoogwaardig groen
- alternatief kan een hoogteverschil van minimaal 0,5 en maximaal 1,5 meter tussen maaiveld en aangrenzende ruimte worden gemaakt. Deze kan zowel buiten de woning, ter plaatse van de gevel als in de woning gepositioneerd worden.
- indien een verhoogde privé buitenruimte aan de openbare ruimte grenst is de afscherming ertussen vormgegeven

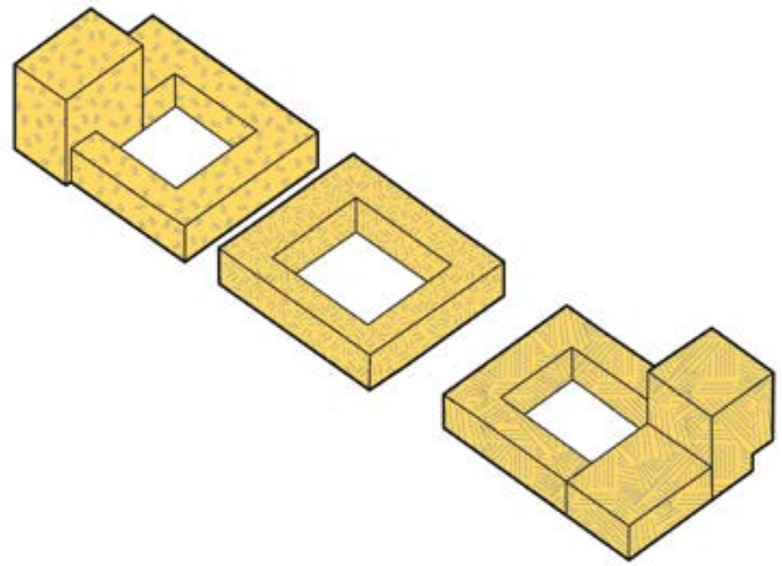

Lommerlaak Kolenkitbuurt
Korth Tielens Architects

IJburg 23, Amsterdam
VMX Architects

Lange Eng, Albertslund
Dorte Mandrup

CPO Amstelwijck, Amsterdam
BLAUW Architecten

3.5. Materiaal en kleur

De drie woonblokken in het nieuwe cluster worden gekenmerkt door een grote variatie in woninggrootte en -type en zullen in tegenstelling tot de bestaande clusters niet in één bouwstroom maar in verschillende fasen -en vermoedelijk door verschillende architecten- worden uitgewerkt en gerealiseerd. Hierdoor én door het voorzieningenprogramma in het blok aan het Parlevinkerplein en de halfverdiepte parkeerlaag onder de twee andere blokken, zal de architectuur van de bouwblokken onderling afwijken. Om toch voor eenheid te zorgen is gekozen om het kleurgebruik van het cluster van de drie bouwblokken op elkaar af te stemmen, de materialen kunnen van elkaar afwijken. De kleur van secundaire onderdelen zoals kozijnen, balkons, hekken is afwijkend van de hoofdkleur.

Regels:

- De drie blokken hebben wat betreft de gesloten geveldelen dezelfde kleur die zich onderscheidt van- en contrasteert met de omringende gebouwen. Het eerste bouwblok zet bij de kleurbepaling de toon.
- het materiaal van de gesloten geveldelen kan per blok verschillen
- secundaire onderdelen zoals kozijnen, (balkon)hekken, deuren krijgen per blok dezelfde kleur die afwijkt van de hoofdkleur.

voorbeeld

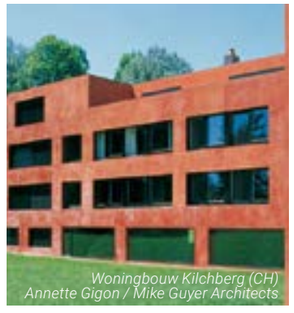

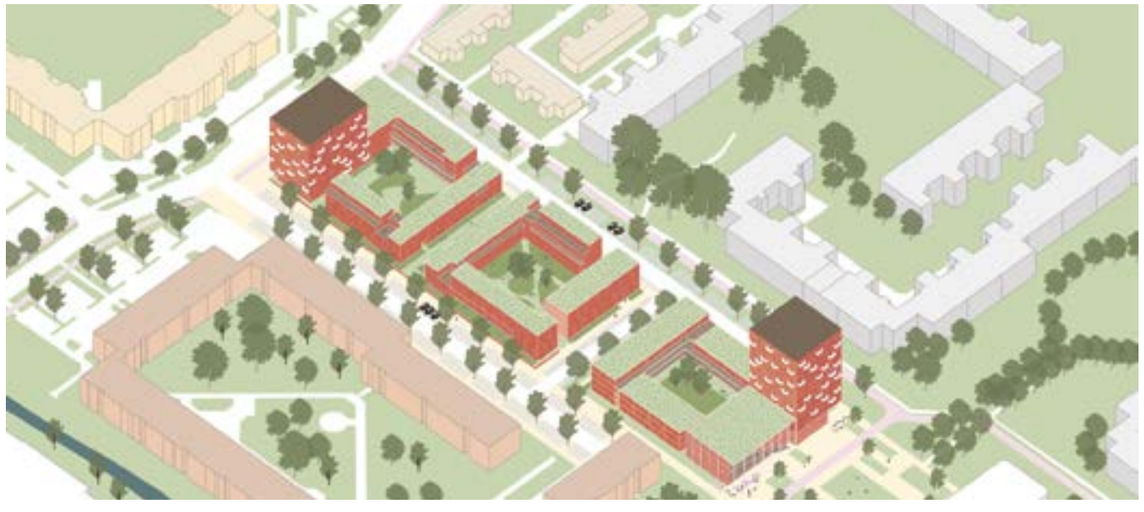

Wohnhaus, Hausen am Albis (CH)
Niedermann Sigg Schwendener Architekten

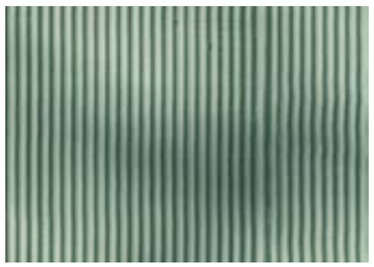

Pergolenviertel, Hamburg (D)
blrm Architekt*innen

Woningbouw Kilchberg (CH)
Annette Gigon / Mike Guyer Architects

Woningbouw Winterthur (CH)
Dachtler Partner Architekten

voorbeeld

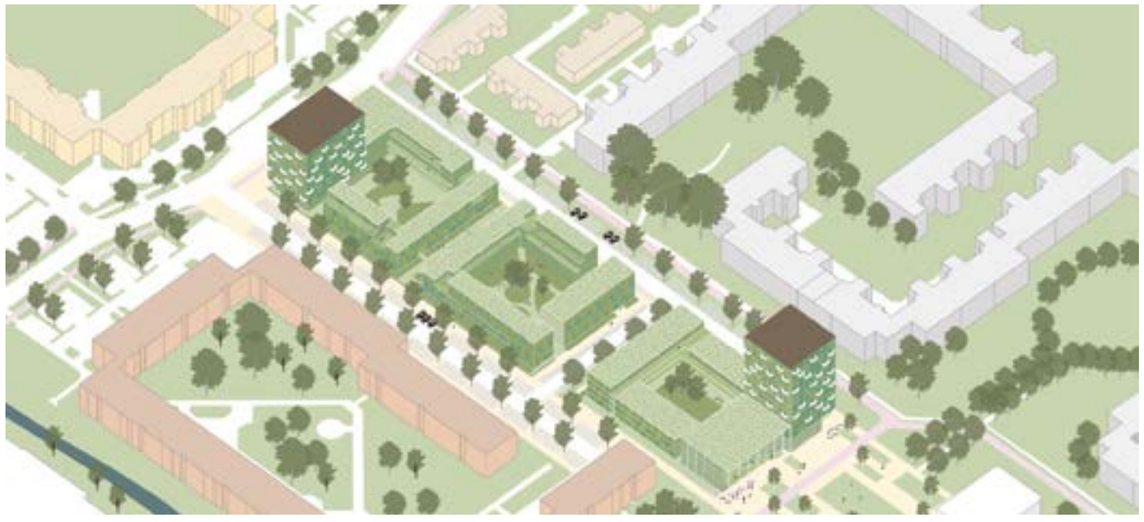

Scheepvaartkwartier, Amsterdam
AWG Antwerpen

Kaai 37, Antwerpen
noAarchitecten

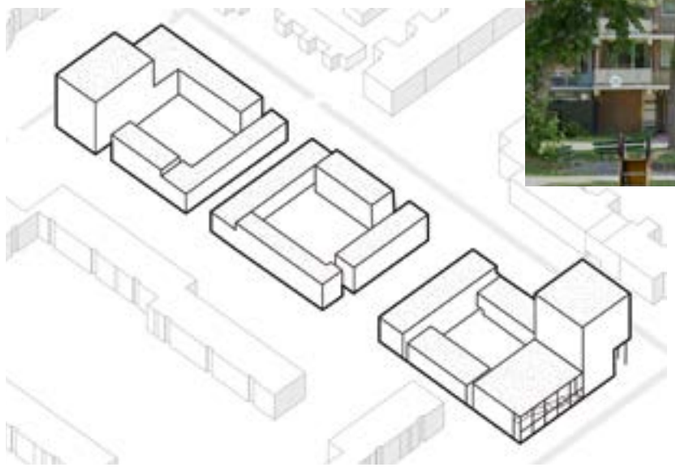

Verpleeghuis, Riehen (CH)
Bachelard Wagner Architekten

Woongebouw, Mainz
Heribert Gies Architekten

Woods, Leuven
Binst Architects

3.6. Sculpturele massa

balkons bepalen de gevel

De bestaande woonblokken in Banne Noord Banne zijn gegroepeerd in herkenbare clusters (zie 3.1. Cultuurhistorie). De architectuur van de clusters is over het algemeen sober en bestaat overwegend uit licht gekleurde baksteengevels, waarin de balkons, loggia's en entrees voor geleding zorgen en het aanzicht bepalen.

In contrast hiermee presenteren de nieuwe bouwblokken zich aan de zijde van de openbare ruimte als een sculpturale massa. Het betreft een spel van open en gesloten delen, insnijdingen en holtes, waarbij buitenruimtes zoals balkons een ondergeschikte rol spelen.

Woongebouw, Mainz
Heribert Gies Architekten

Huisvesting Beekbergen
Casanova + Hernandez Architecten

Boulevard de Hollande, Bëthune (F)
KENK Architecten

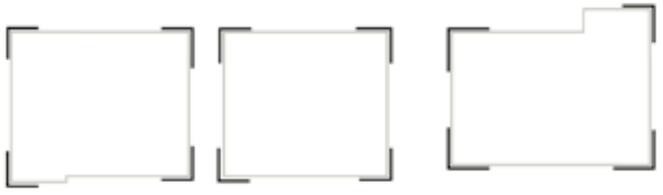
Regels:

- de bouwblokken presenteren zich als sculpturale massa

3.7. Bebouwde hoeken

blinde hoeken

gesloten hoeken

Een ander verschil betreft de vormgeving van de hoeken. In de bestaande clusters worden alle hoeken min of meer ontkend door de ruimte tussen twee haaks aansluitende kopgevels niet te bebouwen. In het nieuwe cluster geven worden de hoeken juist altijd gemaakt en geven een aanleiding voor het realiseren van afwijkende, tweezijdig georiënteerde woningen.

Regels:

- de blokken presenteren zich als sculpturale massa
- de hoeken worden van de bouwblokken worden altijd gemaakt

3.8. Balkons en galerijen

galerij onderdeel van volume

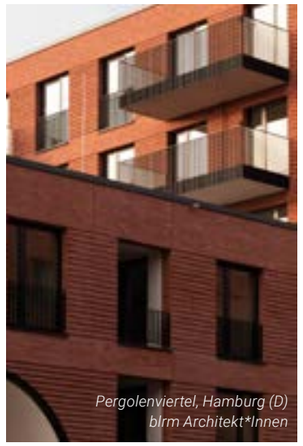
Balkons zijn ondergeschikt aan de sculpturale massa en wijken wat betreft materiaal en kleur er van af. Bovendien zijn de balkons per woning herkenbaar

Eventuele galerijen zijn maken aan de buitenzijde onderdeel uit van de massa, bijvoorbeeld door een verspringing of een insnijding, en zijn geen aangehangen element. Bovendien lopen de galerijen aan de buitenzijde niet door tot op de hoek.

Regels:

- afschermingen van buitenruimtes (balkons, loggia's etc.) wijken af wat betreft materialisatie en kleur van de scultpurale massa
- buitenruimtes (balkons, loggia's etc.) zijn per woning herkenbaar en niet geclusterd.
- aan de buitenzijde van de bouwblokken maken galerijen onderdeel uit van het volume als inspringing of insnijding, en zijn geen aangehangen elementen
- aan de buitenzijde houden galerijen uiterlijk ca. 7 meter voor de hoek op

Balkons:

Pergolenviertel, Hamburg (D)
*blrm Architekt*Innen*

woningbouw, Bondy (F)
Atelier Du Pont

woningbouw, Barcelona (S)
BRNDS

Galerijen:

Woningbouw Hannover (D)
SMAQ Architekten

LESS, Parijs (F)
aavp architecture

Woningbouw Kilchberg (CH)
Annette Gigon / Mike Guyer Architects

Woningbouw, Mannheim (D)
Stefan Forster Architekten

3.9. Gevelindeling

afwijkende plint

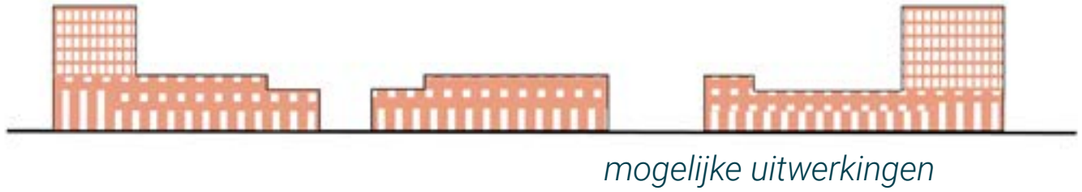
In een aantal bestaande clusters heeft de plintlaag een afwijkende architectuur t.o.v. de verdiepingen. Dit principe wordt overgenomen voor de architectuur van de nieuwe woonblokken in combinatie met de eerder genoemde extra aandacht voor de aansluiting van de woningen op de begane grond met de omringende openbare ruimte.

Het gevelmateriaal / -kleur van de gesloten delen van de plint en de bovenliggende verdiepingen inclusief toren zijn gelijk. Verschil in gevelopeningen zorgt voor een herkenbare driedeling in plint, middenbouw en toren. Ter plaatse van de torens is de plint 2 tot 2,5 lagen hoog, op de andere plekken 1 tot 1,5 laag. Een eventuele halfverdiepte (parkeer)laag maakt deel uit de plint

Regels:

- verschil in gevelopeningen zorgt voor een herkenbare driedeling in plint, middenbouw en toren
- ter plaatse van de torens heeft de plint een hoogte van 2 tot 2,5 bouwlagen, in de overige bouwdelen is de hoogte 1 tot 1,5 bouwlaag.

mogelijke uitwerkingen

Galerijen:

Esigasse House, Zürich (CH)
Max Dudler

School en buurtcentrum
Heidelberg (D)

Square, Amsterdam
LEVS Architecten

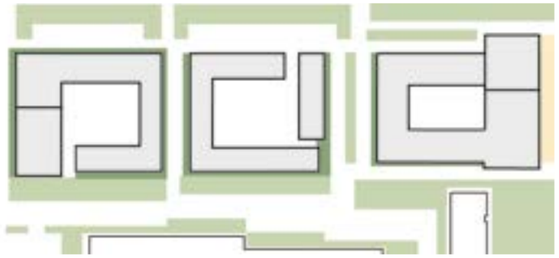
Townhouse Hall Estate London (GB)
Platform 5 Architects

3.10. Groen en natuurinclusief

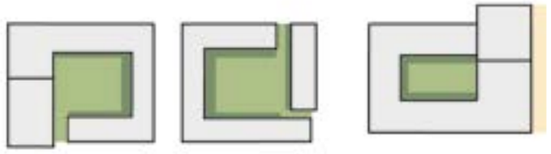
De daken van de 3 tot 4 lagen hoge bebouwing worden groen uitgevoerd, in samenhang met eventuele zonnepanelen. De binnenhoven worden groen uitgevoerd, ook boven de halfverdiepte parkeerkelder.

Op de buitenruimtes aan de groene hoven zoals balkons en galerijen wordt het groen mee ontworpen, bijvoorbeeld door het integreren van plantenbakken of door het toepassen van klimplanten vanaf de groene hof.

De gebouwen staan aan de buitenzijde in het groen: margestroken worden groen uitgevoerd, de inrichtingen van de openbare ruimte wordt met zo weinig mogelijk verharding uitgevoerd. De inrichting van de openbare ruimte verspringt per blok, om zo de ruimte(beleving) te laten meanderen en lange lijnen te voorkomen.

gebouwen in het groen

(groene) binnenhoven

groene daken

Regels:

- toepassen van groendaken, afgestemd op PV(T)-panelen
- binnenhoven groen uitvoeren, ook ter plaatse van (verdiepte) parkeerkelders
- groen wordt mee-ontworpen ter plaatse van de buitenruimtes (galerijen, balkons e.d.) aan de binnenhofzijde
- margestroken worden groen uitgevoerd

Groene daken en binnenhoven:

groendak, Parijs (F)
Ferrier Marchetti Studio Luc Boegly

Marmormolen, Kopenhagen (DK)
1:1 Landskab

woningbouw, London (GB)
Sergison Bates

Lange Eng (DK)
Dorte Mandrup A/S

Geïntegreerd groen binnenhoven:

woongebouw, Freiburg (D)
Raderschall Partner Landschaftsarchitekten

Kantoorgebouw, Wasterstede (D)
fischerarchitekten

School of art, Signapore
WOHA Architects

The George, Amsterdam
DOK Architecten

Groene margestrook en groene openbare ruimte:

Sedelstrasse, Emmenbrück
POOL architekten

Lange Eng (DK)
Dorte Mandrup

Brentfort Lock West
Mikhail Riches

Sønder Boulevard, Copenhagen
SLA (DK)

3.11. De vijfde gevel

Op de daken van de 3 tot 4 lagen hoge bebouwing wordt een daklandschap gemaakt waar het groene beeld overheerst en installatiecomponenten secundair zijn. Pv-panelen worden gecombineerd met dakvlakken met sedumplanten.

Luchtbehandelingscomponenten worden zo ver mogelijk van de verschillende dakranden geplaatst (zowel vanaf de straat als vanaf het hof gezien). Eventuele luchtbehandelingskasten worden uit het zicht gehouden door een vormgegeven scherm al dan niet aangevuld met groen.

Regels:

- op de laagbouw worden groendaken toegepast, gecomineerd met PV panelen
- Luchtbehandelingskasten staan op afstand van de dakrand en worden uit het zicht gehouden door vormgegeven (groene) schermen

Vormgeving hoeken:

Tweezijdig georiënteerde woningen: Kolenkithuis, Amsterdam (architect: Heren 5)

10 bouwlagen:

Hoogteaccent op de hoeken: Brinck Beverwijk (architect Studio Vinke)

Overgang privé/ openbaar:

Kolenkitbuurt, Amsterdam (Architect: Heren 5)

Lommerijk, Amsterdam (Architect: Korth Thielens)

Flexibele plint aan Parlevinkerplein

Plint in een ander materiaal: Bouwblok Nieuw-West, Amsterdam (Architect: Paul de Ruiter)

Aansluitende kleurstelling:

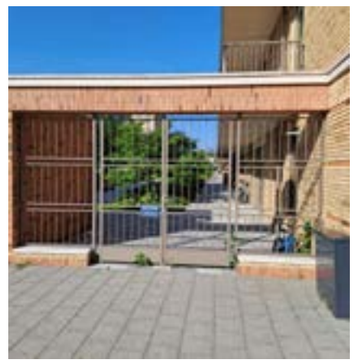

Kolenkitbuurt Amsterdam (Architect: Geurst&Schulze)

Gesloten bouwblok:

Doorzicht binnenterrein: Diamantlaan Leiden (Architect: Studio VKHV)

Hekwerk Boerhaavecomplex Leiden (architect: Geurts & Schulze architecten)

4. Architectuur Parlevinkerplein

4.1. Hart van Banne Noord

Het Parlevinkerplein is het hart van Banne-Noord, maar in de huidige opzet is dat niet zichtbaar. De entrees van de omringende bebouwing liggen slechts deels aan het plein. Gevels zijn gesloten uitgevoerd, waardoor er weinig contact tussen de ruimtes binnen en het plein is, en ook geen zicht op het plein is. De gebouwen zijn flets, de later aangebrachte beschilderingen van de grote deur van de Rietwijker en het voormalige winkelcenrum de Parlevinker geven het plein nog een beetje kleur.

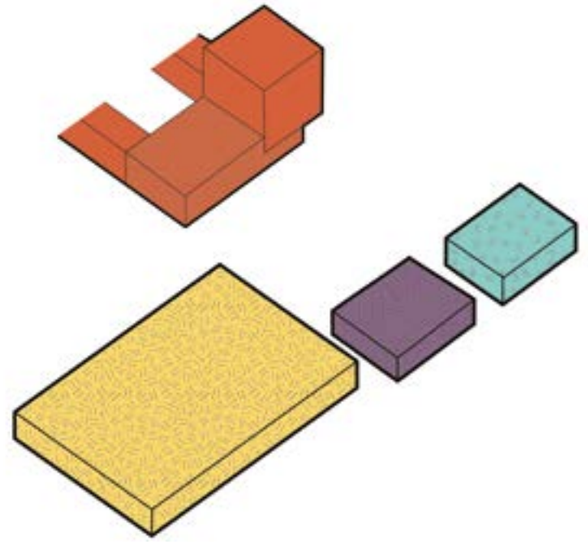

veel gesloten gevels

behoefte aan kleur

4.2. Kleurrijk en divers

Het voormalig winkelcentrum de Parlevinker, de school de Vier windstreken en het gezondheidscentrum zijn ontworpen als losse solitairen in het groen, met elke een eigen vormgeving en kleur. De nieuwe bebouwing volgt hetzelfde principe, maar zal kleurrijker en meer uitgesproken zijn. De kleur van de gebouwen wijkt van elkaar af.

Xiayu kinderopvang, Shanghai (China)
Atelier Deshaus

Holenkwartier, Hoorn
A2Studio/MKA Architects

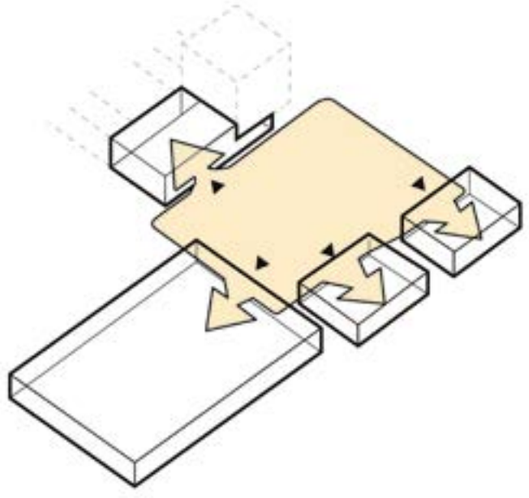

Woningbouw, Strasbourg (F)
LAN Architecture

Regels:

- elk gebouw aan het Parlevinkerplein heeft een eigen kleur

4.3. Verbonden en levendig

Om de pleinwanden (wel) op elkaar te betrekken, en een verbinding tussen de gebouwen en het plein tot stand te brengen, wordt de pleingevel van alle aangrenzende gebouwen over een hoogte van (minimaal) 2 bouwlagen transparant uitgevoerd en op een gelijke manier geleed. Het hoofddoel is om binnen-en buitenruimtes in elkaar te laten overlopen en om uitnodigende entrees te maken.

Stadshart, Amstelveen
DOK Architecten

Krøyers Plads, Kopenhagen (DK)
COBE + Vilhelm Lauritzen architects

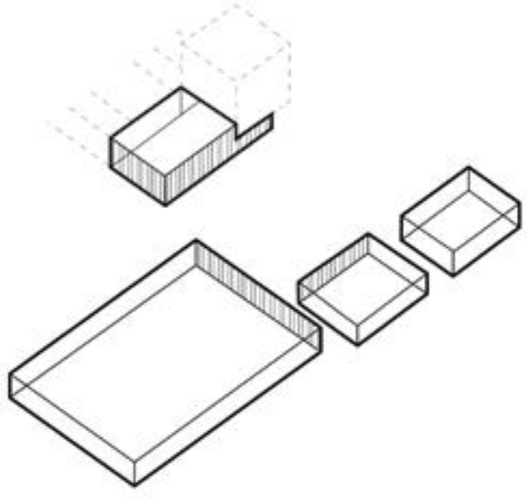

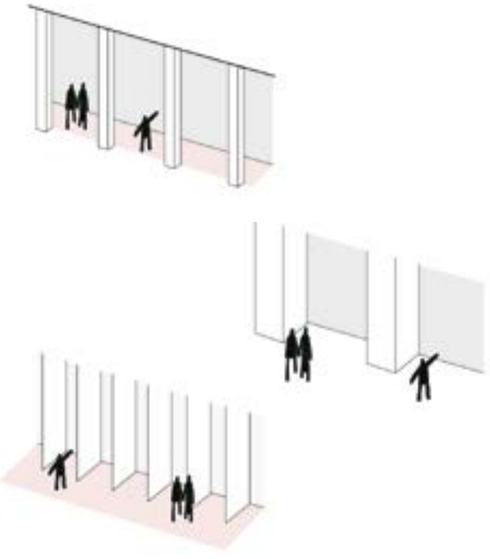
Square, Amsterdam
LEVS Architecten

Regels:

- aan de pleinzijde lopen binnen-buiten in elkaar over

4.4. Verticale geleding

De gevelindeling (van de plint) heeft als voorste ‘laag’ een vertikale geleding. Met dit principe wordt niet alleen bereikt dat de pleinwanden verwantschap tonen, maar kan visueel ook de relatief geringe hoogte van de school en moskee / sociaal maatschappelijk kavel worden versterkt.

In tweede ‘laag’ kan de gevel de diversiteit en levendigheid van de verschillende functies weergeven.

Abode at Great Kneighton
Cambridge, Proctor and

Galerie & Edition Artelier, Graz
Architekturbüro Plottegg

GS1, Lissabon
PROMONTORIO

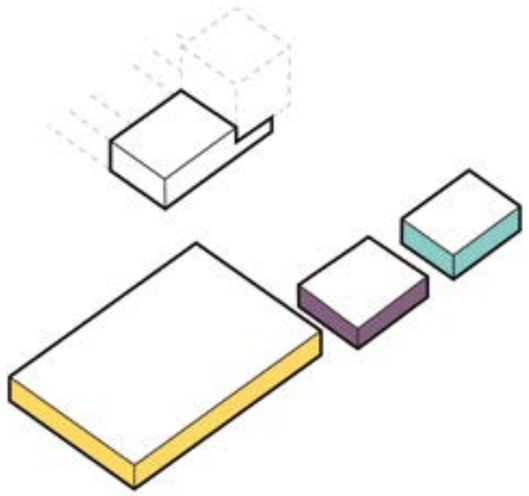

Omnibus, Arnhem
Herman Hertzberger

Regels:

- de gevelindeling van de eerste twee bouwlagen heeft een vertikale geleding
- de gevel van de eerste twee bouwlagen wordt ten minste 60% transparant uitgevoerd

4.5. Aansluiting op het park

twee voorbeelden van 15% gevelopening

De (nieuwe) gebouwen aan het plein worden alzijdig vormgegeven. Het is belangrijk dat in de gevels aan het park gevelopeningen zijn opgenomen, en er geen achterkanten ontstaan. Aanbouwen zijn niet toegestaan, bergingen of anderssoortige ondersteunende ruimtes maken deel uit van het hoofdvolume.

Kantoorgebouw, London (GB)
Duggan Morris Architects

Wonen het Laere (BE)
BILDT

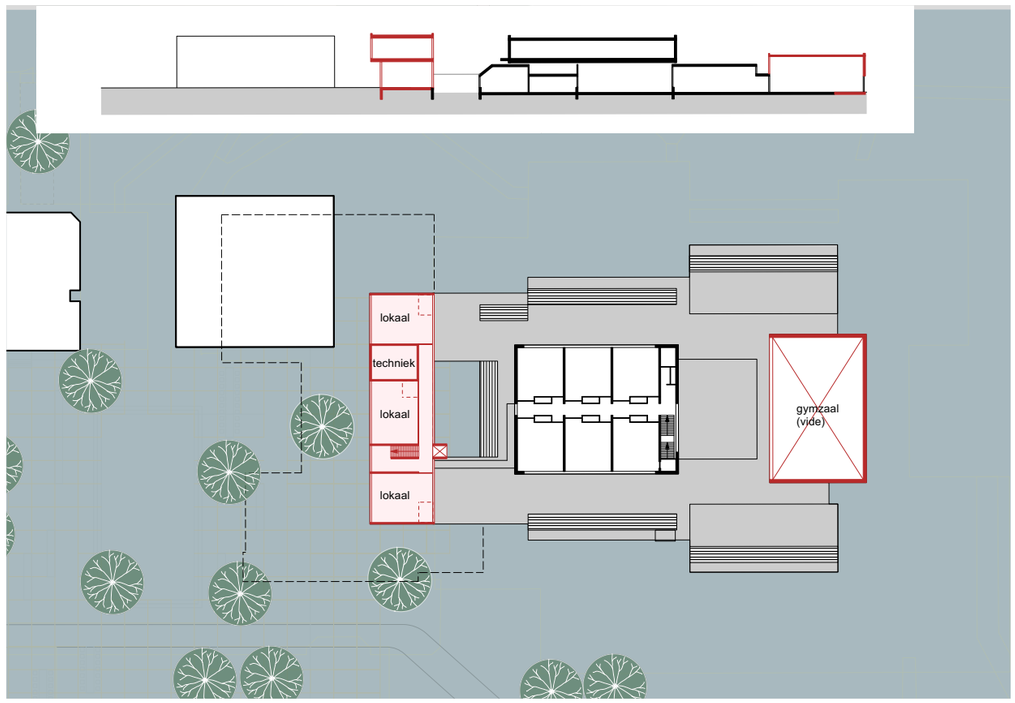
Westkaai, Antwerpen (BE)
Tony Fretton Architects

Regels:

- de gebouwen aan het Parlevinkerplein worden alzijdig vormgegeven
- ten minste 15% gevelopeningen in de gevels die niet aan het plein liggen
- (container)bergingen e.d. geïntegreerd in het hoofdvolume
- grotere gesloten vlakken worden voorzien van reliëf en/of schilderingen

4.6. De Vier Windstreken

Het huidige gebouw van de Rietwijker zal na oplevering van de nieuwbouw worden gesloopt om ruimte te bieden aan het Parlevinkerplein. In aansluiting daarop zal ook voor de gymzaal van de school een nieuwe locatie worden gevonden moeten worden om een levendig Parlevinkerplein te kunnen realiseren. In een beknopte studie is gekeken hoe de school geroveerd en uitgebreid kan worden. De kenmerkende structuur van de school met een patio-typologie is door latere verbouwingen verwaterd, bovendien zijn door het bebouwen van één van de patio's donkere binnenruimtes ontstaan. Een nieuw volume op de plaats van de huidige Parlevinker en gymzaal geeft de school een gezicht aan het nieuwe Parlevinkerplein, en voegt zo ook levendigheid toe aan het plein. Een nieuwe gymzaal zou aan de zuidzijde geintegreerd kunnen worden in het volume, en zo ook een link met het park kunnen vormen.

5. Openbare ruimte

5.1. Parlevinkerplein

Parlevinkerplein

Het Parlevinkerplein is oorspronkelijk ontworpen als buurtplein met een klein winkelcentrum en maatschappelijke voorzieningen. Door het vertrek van winkels, het afschermen van voorzieningen en een ‘sober en doelmatige’ herinrichting is de beoogde ontmoetingsfunctie van het plein niet meer aanwezig. Het plein heeft momenteel een stenige uitstraling en weinig verblijfskwaliteit, wat versterkt wordt door de gesloten en/of geblindeerde gevelvlakken aan het plein. In aansluiting op het nieuwe buurtcultuurcentrum en woningbouw aan de westzijde, de kansen voor een transformatie van de Vier Windstreken aan de zuidzijde en ruimte voor een nieuwe sociaal maatschappelijke functie aan de oostzijde, zoals een moskee, krijgt het Parlevinkerplein een meer eenduidige vorm en kan opnieuw worden ingericht tot een aantrekkelijk middelpunt in het hart van de wijk.

Voor de inrichting van het plein gelden volgende inrichtingsprincipes:

- Het plein vormt samen met de hieraan gelegen publieke voorzieningen het attractief centrum van Banne Noord en heeft een hoogwaardige uitstraling.
- -Het plein vormt samen met de hieraan gelegen publieke voorzieningen het attractief centrum van Banne Noord en heeft een hoogwaardige uitstraling.
- Primair is het herstellen van de ontmoetingsfunctie. Naast ruimte voor buurtactiviteiten biedt het plein ook ruimte aan kleinschalige spel- en ontmoetingsactiviteiten.
- Het Parlevinkerplein is een voortzetting van het Parlevinkerpark. De beeldtaal van het park met organische, onregelmatige vormen en paden, hoekverdraaiingen én niveauverschillen wordt in het plein voortgezet, maar wel met een meer stedelijke uitstraling. De inrichting van het park en het plein vormen samen een contrast met het orthogonale patroon van de omringende bouwblokken.
- Het plein wordt veelzijdig en biedt ruimte voor verschillende activiteiten die ook aansluiten op de verschillende functies rond het plein.
- Er wordt op een logische manier gebruik gemaakt van de aanwezige hoogteverschillen op het plein waardoor kleinere deelplekken ontstaan en tegelijk het overzicht wordt behouden;
- Een mix van verharding, veel groen en mogelijk water moet zorgen voor een aangenaam verblijfsklimaat en een klimaat adaptieve inrichting.
- Nabij de randen sluit de inrichting van het plein aan op de aangrenzende functies: Aan de westzijde een terras voor het buurtcultuurcentrum in samenhang met de horeca in dit gebouw’ aan de zuidzijde een (nieuwe) entreezone voor de school, aan de oostzijde een ontmoetingsplek voor een sociaal maatschappelijke functie en aan de noordzijde een aansluiting op het bestaande groen in de Staghof.

Speeltuin Kopenhagen (Bogl)

Plein met verblijfsfunctie Eindhoven (Mecanoo)

Speeltuin Kopenhagen (Bogl)

Zichtbare waterafvoer (atelier VILLES & PAYSAGES)

Speelplaats (Struyk Verwo)

ING kantoor Amsterdam, (Karres en Brands)

5.2. Verbinding met de omgeving

Groen

De verbinding van het Parlevinkerplein op de bestaande, kenmerkende groenstructuren wordt behouden en zo veel mogelijk versterkt.

Het plein sluit via de hoeken en de noordzijde aan op de centrale groene zone in de wijk, het Parlevinkerpark. Hiermee wordt het plein ruimtelijk verbonden met de groenstructuur in Banne Noord.

- De inrichting van het plein sluit aan op bestaande groenstructuren in de omgeving:
- Het dijkje met de lindebomen, ofwel ‘de koekenpan’, aan de noordzijde van het Parlevinkerplein;
- De karakteristieke trompetbomen langs het Parlevinkerpad aan de zuidwestzijde van het plein;
- De oorspronkelijke doorgaande laanbeplanting langs de Fokkemast, in de noordwesthoek van het plein, wordt hersteld;
- De zone tussen de gebouwen aan de oostzijde van het plein en de woningen aan het Spinakerhof wordt zo veel mogelijk groen ingericht ter versterking van de ecologische verbinding tussen het Parlevinkerpark en de groenzone langs Fokkezeil.

Verkeer

- Het Parlevinkerpad is onderdeel van het Hoofdnet Fiets en de belangrijkste doorgaande langzaam verkeersroute in Banne Noord. Het pad wordt als vrij liggend fietspad voortgezet over het Parlevinkerplein en sluit aan op het bestaande fietspad langs Fokkemast waarmee logische fietsroutes over het plein ontstaan. Hierdoor kan de overige pleinruimte primair worden ingericht als verblijfsruimte/voetgangersgebied.

5.3. Straten

De Banne Noord heeft een bijzondere stedenbouwkundige structuur met woonerven. De (her)inrichting van de straten rond de drie woonblokken moet aansluiten op deze structuur, zodat deze specifieke kwaliteit behouden blijft.

Voor de inrichting van de verschillende verkeersruimtes gelden volgende kwaliteitseisen:

- De straatruimtes worden zo groen mogelijk ingericht en de verharding wordt beperkt ten gunste van een groene, klimaatbestendige inrichting.
- De verblijfskwaliteit krijgt extra aandacht door een groene en aantrekkelijke uitstraling.
- De Zeevaart en Fokkemast blijven toegankelijk voor autoverkeer en parkeren, maar worden als woonwerf ingericht. De oostelijke tussenstraat wordt beperkt toegankelijk voor autoverkeer, vergelijkbaar met bestaande doorsteekjes zoals bij Vlaggenmast/Fokkemast.
- Alle bestrating ligt in principe vlak (shared space principe). Waar nodig worden loopzones en/of entreezones gemarkeerd door paaltjes e.d.
- Parkeerzones worden afgewisseld met grotere plantvakken met (bestaande) bomen in combinatie met asverspringingen.
- De straten tussen de woonblokken worden primair ingericht als verblijfsgebied zonder parkeervakken.

Autoluwe straat, Coendersbuurt Delft (Palmbout urban landscape)

Autovrije straat Nieuwe Leyden (MVRDV)